

TRAUKSMES CĒLĒJU AIZSARDZĪBAS LIKUMPROJEKTS

Likumprojekts apstiprināts Ministru kabinetā 07.03.2017. Lai stātos spēkā, tas jāizskata un jāpieņem Saeimai

TRAUKSMES CĒLĒJS

Jebkurš cilvēks, kurš godprātīgi ziņo par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, sniedzot informāciju, kas iegūta saistībā ar darba pienākumu pildīšanu

PAR KO VARĒS CELT TRAUKSMI?

- korupcija
- sabiedrības veselības apdraudējums
- pārkāpumi būvniecībā
- pārkāpumi iepirkumos
- izvairīšanās no nodokļu nomaksas
- mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšana
- citi sabiedrībai būtiski pārkāpumi

KAS NAV TRAUKSMES CELŠANA?

- personīga sūdzība, nesaskaņas
- ziņojums par pārkāpumiem, kas nav saistīti ar profesionālo pieredzi.
- apzināta nepatiesas informācijas sniegšana

Trauksmes cēlētājs rīkojas atbildīgi un pārdomāti sniedz pamatotu informāciju, izklāstot apstākļus, kas norāda uz iespējamu pārkāpumu

KĀ VARĒS CELT TRAUKSMI?

Likumprojekts paredz, ka publiskās personas iestādēs un juridiskās personās ar vairāk nekā 50 darbiniekiem, darbojas iekšējie trauksmes celšanas mehānismi

Ziņošana atbildīgajai valsts institūcijai

Ja nav zināma atbildīgā valsts institūcija vai ir šaubas par piekritību

TRAUKSMES CĒLĒJU KONTAKTPUNKTS:

- Apkopos informāciju par atbildīgajām valsts inst.
- Konsultēs trauksmes cēlētus
- Informēs par trauksmes celšanas iespējām un labo praksi

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS

KĀ ZIŅOJUMU IZVĒRTĒS?

Trauksmes cēlēja ziņojumu atzīst par likumam atbilstošu un izskata pārkāpumu

Atbildīgā iestāde novērs pārkāpumu un piemēro atbildību

KĀ AIZSARGĀS TRAUKSMES CĒLĒJUS?

TRAUKSMES CĒLĒJA ANONIMITĀTE

Personas datu aizsardzība – ziņojums ir ierobežotas pieejamības informācija

Noteikts aizliegums radīt nelabvēlīgas sekas trauksmes celšanas dēļ

Par nelabvēlīgu seku radīšanu var piemērot disciplināratbildību

JĀ TRAUKSMES CĒLĒJAM RADĪTAS NELABVĒLĪGAS SEKAS

Tiesības vērsties tiesā vai apstrīdēt likumā noteiktajā kārtībā

Tiesības prasīt zaudējumu atlīdzināšanu

Tiesības prasīt morālo kompensāciju

TRAUKSMES CELŠANAS PIEMĒRI

PUBLISKAJĀ SEKTORĀ

Ir noslēdzies iepirkums par skolas atjaunošanu; tā pieder pašvaldībai. Pašvaldības darbiniekam ir aizdomas, ka iepirkuma uzvarētājs ir noteikts negodprātīgi

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija iesniegumu pārsūta Iepirkumu uzraudzības birojam

Darbinieks anonīmi ziņo par aizdomām pašvaldības vadībai

Pašvaldība nerīkojas, un darbinieks vērsas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā

Iepirkumu uzraudzības birojs pārkāpumu izvērtē un, piemēram, aizliedz slēgt līgumu, ja konstatēts pārkāpums

PRIVĀTAJĀ SEKTORĀ

Uzņēmums, kurā strādā vairāk nekā 50 darbinieku, nodarbojas ar ķīmisku vielu pārstrādi. Vienam darbiniekam ir aizdomas, ka uzņēmums ir radījis piesārņojumu upē

Trauksmes cēlēju kontaktpunkts nosūta iesniegumu Valsts vides dienestam

Darbinieks par pārkāpumu paziņo, izmantojot uzņēmumā izveidoto trauksmes celšanas kanālu

Uzņēmums nerīkojas, un darbinieks vērsas Trauksmes cēlēju kontaktpunktā, lūdzot paskaidrot, kā rīkoties tālāk, un pārsūtīt iesniegumu atbildīgajām institūcijām

Valsts vides dienests uzsāk pārbaudi par iespējamu normatīvo aktu pārkāpumu uzņēmumā un piemēro administratīvo sodu, ja konstatēts pārkāpums